

Sygn. akt VII U 1871/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Otto

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r. w Warszawie

sprawy A. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę (z warunków szczególnych)

na skutek odwołania A. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 19 października 2012r. i 22 listopada 2012r.

znak: (...)

1. umarza postępowanie w zakresie w jakim zaskarżona decyzja z dnia 19 października 2012r. została zmieniona przez decyzję z dnia 22 listopada 2012r.
2. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 22 listopada 2012r. w ten sposób, że przyznaje A. N. prawo do emerytury począwszy od dnia 01 listopada 2012r.

Sygn. akt. VII U 1871/12

UZASADNIENIE

Ubezpieczony A. N. w dniu 31 października 2012 roku, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat W. (...), odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 19 października 2012r., znak: (...), na mocy której organ rentowy odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury – z warunków szczególnych. Jednocześnie ubezpieczony w dniu 30 listopada 2012 roku rozszerzył zakres odwołania na decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 22 listopada 2012r., znak: (...), która zastąpiła decyzję ZUS z dnia 19 października 2012 r. Ubezpieczony zwrócił się o uznanie, że pracował w warunkach szczególnych (k.2, 13 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., w odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 listopada 2012r., wniósł o umorzenie postępowania w zakresie w jakim zaskarżona decyzja z dnia 19 października 2012r., znak: (...) została zmieniona przez decyzję z dnia 22 listopada 2012r., znak: (...) oraz o oddalenie odwołania w pozostałej części.

Organ rentowy w uzasadnieniu odwołania podniósł między innymi, że odmówił A. N. prawa do wcześniejszej emerytury jedynie z powodu nieudowodnienia przez niego 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach

szczególnych. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia:

- w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) od 05.03.1974r. do 31.07.1985r.;
- w Biurze (...) od 01.08.1985r. do 31.05.1998r. (k.3-5 a.s.).

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. N. (urodzony (...)) w dniu 28 września 2012r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wniosek o emeryturę (k.1 a.r.).

Organ rentowy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w dniu 19 października 2012r. wydał decyzję znak: (...), która odmówił ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury ponieważ ubezpieczony do dnia 01.01.1999r. nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego; do dnia 01.01.1999r. nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy; nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustania prawa do emerytury (k.49 a.r.).

Następnie ubezpieczony w dniu 31 października 2012 roku złożył do ZUS dodatkowe dokumenty, w skutek czego organ rentowy ponownie przeanalizował sprawę i w dniu 20 listopada 2012 roku wydał decyzję znak: (...) – zastępującą decyzję z dnia 19 października 2012r. Na jej gruncie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia jedynie warunku dotyczącego stażu pracy w szczególnych warunkach (tj.15 lat pracy w warunkach szczególnych), gdyż na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił wymaganego okresu takiej pracy. Jednocześnie organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia:

- w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) od 05.03.1974r. do 31.07.1985r. ponieważ nazwa stanowiska na jakim ubezpieczony był zatrudniony, wskazana w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych tj. żalobnik-robotnik transportowy, kierowca-żalobnik, kierowca nie odpowiada nazwie wymienionej w powołanym przez pracodawcę zarządzeniu nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 01.07.1983r. tj. robotnik przeładunkowy;
- w Biurze (...) od 01.08.1985r. do 31.05.1998r. ponieważ na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów nie można stwierdzić jednoznacznie, że praca wówczas wykonywana przez skarżącego miała wyłącznie charakter wynikający z zapisów zawartych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (k.73 ar.).

Z tych względów organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do dochodzonej emerytury.

Ubezpieczony L. W. od niekorzystnych dla niego decyzji ZUS z dnia 19 października 2012r. oraz z dnia 20 listopada 2012r. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego inicjując postępowanie sądowe, w toku którego ustalono, iż:

- w okresie od 05.03.1974r. do 31.07.1985r. ubezpieczony był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) na stanowisku żalobnik-robotnik transportowy, kierowca-żalobnik, kierowca i w tym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Do jego obowiązków należało między innymi wykonywanie przewozu ciał osób zmarłych w obrębie aglomeracji (...), mycie ciał do pochówku, przewozy ciał osób zmarłych wskutek zgonów nagłych i wypadków;
- w okresie od 01.08.1985r. do 31.05.1998r. ubezpieczony był zatrudniony w Biurze (...) na stanowisku kierowcy-mechanika. Była to praca w warunkach szczególnych. Do obowiązków ubezpieczonego należało między innymi układanie zwłok w trumnie oraz ubieranie zwłok, przewożenie ciał w tym ciał z zagranicy. Ubezpieczony wykonywał swoje obowiązki kierowcy w samochodach specjalnych – pogrzebowych.

(dowód z przesłuchania świadka: J. C. – k.162 as., A. C. – k.175 as., A. K. - k.176,177,252,253 as., Uwzględniona częściowo opinia biegłego sądowego ds. BHP J. P. – k.216-224; dowód z przesłuchania ubezpieczonego – k.289 as., k.259 as. – zaświadczenie z dnia 17 grudnia 2013r., k. 16 as. – świadectwo pracy w warunkach szczególnych)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego z akt sprawy, akt rentowych ubezpieczonego, dowodu z przesłuchania świadków i strony odwołującej oraz częściowo z dowodu z opinii biegłego sądowego J. P.. Wskazania wymaga, iż dowody w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Podkreślenia wymaga, iż w niniejszej sprawie wielokrotnie kwestionowany był materiał dowodowy w postaci opinii biegłych sądowych ds. BHP. Z tego też względu Sąd w niniejszej sprawie oparł swoje rozstrzygnięcie przede wszystkim na dowodzie z zeznań powołanych świadków oraz dokumentów albowiem zdaniem Sądu to ustalenia poczynione w oparciu o zeznania i dokumenty cechowały się najwyższym walorem dowodowym w sprawie. Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadka A. K. co do charakteru pracy ubezpieczonego w okresie od 01.08.1985r. do 31.05.1998r.. Jednocześnie Sąd po wnikliwej analizie opinii wszystkich powołanych w sprawie biegłych, przy uwzględnieniu stanowisk stron postępowania uznał, za słuszną opinię biegłego J. P. w zakresie dotyczącym charakteru pracy ubezpieczonego od 05.03.1974r. do 31.07.1985r. albowiem koresponduje ona z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentów znajdujących się w aktach sprawy (świadectwo z dnia 20 września 2012r. k.16 a.s.). W pozostałym zakresie Sąd uznał opinie powołanych w sprawie biegłych za niepełne i podzielił wątpliwości strony odwołującej prezentowane w toku sprawy między innymi co do opinii biegłych - w szczególności co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego w okresie od 01.08.1985r. do 31.05.1998r.. Przy czym Sąd, uwzględnił częściowo opinię biegłego J. P. złożoną w dniu 12 lutego 2014r. co do możliwości uznania w/w okresu pracy jako zatrudnienia w warunkach szczególnych w przypadku potwierdzenia wykonywania przez ubezpieczonego pracy kierowcy samochodów specjalizowanych. Ponadto w konformacji z pozostałymi dowodami (w szczególności w postaci zeznań świadków, oraz dowodów z dokumentów) Sąd nie widział konieczności do dalszego kontynuowania postępowania dowodowego tj. ponad zakres już zrealizowany.

Zdaniem Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie jest pełny i był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zważył co następuje:

Na wstępie wskazuje, iż zgodnie z art. 477¹³ k.p.c. Zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy. Bezsprzeczne jest, iż organ rentowy w dniu 22 listopada 2012r. wydał decyzję znak: (...), która zmienił decyzję z dnia 19 października 2012r..

W związku z powyższym ziszczone została przesłanka z powołanego wyżej art. 477¹³ k.p.c. co skutkowało orzeczeniem przez Sąd jak w pkt.1 wyroku.

Odnosząc się natomiast do odwołania ubezpieczonego A. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 22 listopada 2012r., znak: (...) Sąd uznał, że jest ono uzasadnione.

Zgodnie z art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., nr 153, poz.1227), Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. zgodnie z art.196 ustawy - w dniu 1 stycznia 1999r) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Tym samym na mocy powyższego odesłania względem ubezpieczonego znajduje zastosowanie art. 32 ustawy, w myśl którego ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. natomiast ust. 4 cytowanego artykułu stanowi, że wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie których tym osobom przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Odpowiednie zastosowanie mają zatem przepisy Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43, ze zm.). W myśl § 3 i 4 w/w rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku emerytura przysługuje mężczyźnie zatrudnionemu w szczególnych warunkach, który:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia wynoszący 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego,
- 4) warunki do uzyskania emerytury spełnił do 31 grudnia 2007 roku.

Okres wykonywania tego rodzaju zatrudnienia stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy zgodnie z § 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku. Tym samym zgodnie z przepisami § 2 przedmiotowego rozporządzenia, tylko praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy może zostać uznana za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych.

Niezależnie jednak od powyższego Sąd wskazuje, że niektórzy ubezpieczeni ubiegający się o świadczenie mają problemy z dostarczeniem wymaganej dokumentacji (zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzające zatrudnienie lub pracę w warunkach szczególnych) i w konsekwencji - wobec ograniczonej dopuszczalności zastosowania innych środków dowodowych w postępowaniu przed organem rentowym (np. zeznań świadków czy ogólnych wpisów w książeczce ubezpieczeniowej) – mogą nie nabyć prawa do świadczenia. Możliwość dowodzenia jest tym samym ograniczona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.). **Jednak w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udawadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego.** Ograniczenia dowodowe zawarte w treści Rozporządzenia w sprawie postępowania dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95). W postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych obowiązują odstępstwa od ogólnych zasad dowodzenia podyktowane dążeniem do pełnego i wszechstronnego rozstrzygnięcia wszystkich kwestii spornych. W praktyce oznacza to, że w postępowaniu tym dopuszczalne jest wykazanie wszelkimi dowodami okoliczności, od których zależą uprawnienia do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, także wówczas, gdy z dokumentów wynika co innego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 1995 roku, II URN 23/95). W ocenie Sądu Okręgowego powołane powyżej tezy, wyrażone w orzecznictwie, w sposób jednoznaczny wskazują te okoliczności, których spełnienie jest niezbędne dla ustalenia prawa do świadczenia zgodnie z przepisami ustawy o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a ponadto wskazują te uprawnienia strony, które umożliwiają dowodzenie swoich racji.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że ubezpieczony udowodnił, że w okresie od 05.03.1974r. do 31.07.1985r. pracował w warunkach szczególnych spełniających wymogi prac uwzględnionych w wykazie A dziale VIII, pozycja 1 i 2 (1. Ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie, 2. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej

3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - co potwierdzone zostało w toku przeprowadzonego postępowania, w szczególności opinią biegłego sądowego oraz materiałem w postaci dokumentów i zeznań świadków.

Jednocześnie, zdaniem Sądu, praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie od 01.08.1985r. do 31.05.1998r. również kwalifikuje się do uznania za pracę w warunkach szczególnych. W tym aspekcie Sąd wskazuje, iż ubezpieczony ponad wszelką wątpliwość wykonywał czynności nieodbiegające od prac jakie wykonywał w okresie od 05.03.1974r. do 31.07.1985r.. Jednocześnie ubezpieczony co najmniej od 1990 roku pracował jako kierowca samochodu specjalizowanego co wynika między innymi z zaświadczenia z dnia 17 grudnia 2013r.. Sąd zważył również, iż biegły sądowy w uzupełniającej opinii złożonej w dniu 12 grudnia 2013r. wskazał, że w przypadku wykonywania przez ubezpieczonego pracy kierowcy samochodów specjalizowanych okres ten kwalifikuje się do uznania go za pracę w warunkach szczególnych. Tym samym z uwagi na zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz potwierdzenie okoliczności wykonywania przez ubezpieczonego pracy kierowcy samochodów specjalizowanych - Sąd nie miał wątpliwości co do uznania wykonywanej przez ubezpieczonego pracy za pracę w warunkach szczególnych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wykaz A dział VIII, pozycja 2).

Sąd rozpoznając niniejszą sprawę miał na względzie, że dokładny przebieg okresów zatrudnienia, zajmowane przez ubezpieczonego stanowiska oraz charakter pracy oraz okoliczność odprowadzania składek są elementami istotnymi dla ustalenia czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury na warunkach określonych w art.184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Okoliczności te zostały przez skarżącego udowodnione w postępowaniu za pomocą odpowiednich środków dowodowych. Zauważyć również należy, że powołany na wstępie przepis §2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wprowadza specjalny reżim w kwestii dowodzenia przepracowania danego okresu czasu w warunkach lub charakterze kwalifikowanym jako szczególne.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie bezspornym jest, iż ubezpieczony legitymuje się faktycznym okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat, a tym samym ma prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 stycznia 2013 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, w związku ze spełnieniem przez odwołującego przesłanek warunkujących prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

(...)